

මූත අතීතයේ රබර් පැල තවාන් වල ව්‍යාප්තවූ පාදස්ථ පිළිකාව සහ හිටු මැලවීමේ රෝගය

සී. කේ. ජයසිංහ සහ ඩබ්.පී.කේ. සිල්වා

වත් දහස් නමස්සිය අනූ දෙන අනූ තුන වසර වලදී ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වගා කරන ප්‍රදේශ කීපයකින්ම රබර් පැල වල පස් මට්ටමට ආසන්නයේ ඇති පාදස්ථ ප්‍රදේශයේ ආසාදනයක් සමඟ ඇතිවන හිටු මැලවීමේ රෝගයක් පිළිබඳ වාර්තා විය.

මෙම තත්ත්වය පොලිතින් මලුවල සිටුවන ලද ලපට් ඔද්ධයට ලක්කල ශාකවල මෙන්ම තවාන්වල සිටුවන ලද ඕප් පැල වලද දක්නට ලැබිණි. මෙම රෝගී තත්ත්වය සැම වසරකම වාර්තා වූයේ අවුරුද්දේ වියළි දේශගුණයක් පවතින මාස වන පෙබරවාරි සහ මාර්තු වලට අතර ආසාදනයට ලක්වූ ඕප් පැල තවාන් වල බොහෝ විට තිරුවාන ගල් සහිත ඉක්මනින් වියලීමට ලක්වන පසක් දක්නට ලැබිණි.

රෝග ලක්ෂණ

ඉතාමත්ම පැතැදිලි රෝග ලක්ෂණය නම් පැලයේ ක්ෂණික මැලවීමක් දක්නට ලැබීමයි. දින කීපයක් ගත වෙතම මැලවූ පත්‍ර දුඹුරු පාටවී (රූපය 1 b) පැලය මිය යාමට ලක්වේ. මෙම තත්ත්වය යාබද පැලවලද ඇතිවී තවත් නිසි මුඩු ඕමක් ඇති කරයි. (රූපය 1 a). මෙසේ ආසාදනයට ගොදුරුවූ පැලයක පාදස්ථ කොටස පරික්ෂා කිරීමේදී දික් අතට ඇතිවූ පැලීම් සහිතව පිළිකාවක් (canker) වර්ධනය වී ඇති බව දක්නට ලැබේ. (රූපය 1 c සහ 1 d). මෙවැනි ඕප් පැල හෝ ලපට් ඔද්ධයට ලක් කරන ලද පැල හෝ දික් අතට පලා බැලූවිට එහි අභ්‍යන්තරයේ දුඹුරු පැහැයට හුරු අවර්ණ වීමක් සහිතව කුණු වීමක් දක්නට ලැබේ. තවත් ඉතා වැදගත් ලක්ෂණයක් වන්නේ ආසාදනයට ගොදුරුවූ පැලවල කලියත්ම කලු පැහැයට හුරු දැලි මෙන් ස්වරූපයක් පාදස්ථ කොටසේ බාහිරින් ඇතිවීමයි. මෙම දැලි වැනි සියුම් කුඩු අන්වීක්ෂයෙන් පරික්ෂා කල විට රෝග සාදන දිලීරයට ආවේනික ඕපානු දක්නට ලැබේ.

රූපය 1. පාදැණි පිළිකාවට සහ හිටු මැරීමට ලක්වූ රබර් පැල (a) රෝගය නිසා විනාශවී ගිය කොටස් සහිත ඕෂ පැල තවතක්. (b) රෝගයට පාත්‍රවූ ඕෂ පැල කීපයක සමීප දකුණක් (c) පොලිතින් මලලක සිටුවන ලද රෝගයට ගොදුරුවූ ඔද්ධ පැලයක පිළිකාවක් සහිත පාදැණි ප්‍රදේශය (d) ඔද්ධ පැලවල රෝගය නිසා දික් අතට ඇතිවූ පැලීම් (e) අභ්‍යන්තර රෝග ලක්ෂණ පෙන්නුම් කිරීම සඳහා සිරස්ව පලන ලද ඕෂ පැල

රෝග කාරකයා

ආසාදිතයාට ලක්වී ඖෂධ මගින් පැල පරික්ෂණ වලට භාජනය කරන ලදුව මෙම රෝගයට හේතු කාරක වන ව්‍යාධි ජනකයා නට්ට්‍රාසියා මැන්ජිෆෙරේ [*Nattrassia mangiferae* (H. Sydow & Sydow)] නැමැති දිලීරය බව පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය කෘෂිකාර්මික කාර්යාංශයෙහි ද සහයෝගය ඇතිව ස්ථීර වශයෙන්ම හඳුනා ගන්නා ලදී (Jayasinghe & Silva, 1994). මෙසේ නට්ට්‍රාසියා මැන්ජිෆෙරේ නමැති දිලීරය මගින් රබර් පැලවල ආසාදිත ඇති කිරීම ලෝකයේ පළමු වරට සොයා ගත් අවස්ථාව මෙයයි (Anonymous, 1988)

රබර් වගාව පිළිබඳ තත්ත්වය මෙසේ වුවද මෙම දිලීර ආසාදිතය වෙනත් බෝග වන ඉයුකැලිප්ටස් පැතිරී තුලයේ යාක. මලබේර සහ නුග වර්ග වැනි ශාක වල ලෝකයේ බොහෝ රටවලින් වාර්තා වී ඇත

ලෝකයේ මෙම රෝගය පිළිබඳ සිදුකර ඇති පර්යේෂණ අනුව මෙම දිලීරය ඉතා දුර්වල රෝග කාරකයෙකු ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති අතර නිරෝගී ශාකයකට ඇතුළුවීමට නම් එම ශාකය වෙනත් භෞතික සාධකයක් නිසා දුර්වල විය යුතුය. විශේෂයෙන්ම වියලි මාසවලදී පැවතෙන පසේ අධික උෂ්ණත්වයත් දැඩි හිරු එළිය පවතින විට අක්‍රමවත් ලෙස පැලවලට ජලය යෙදීමෙන් ඇතිවන අධික උෂ්ණත්වයත් හේතු කොටගෙන රබර් පැල වලට මෙම දිලීරය ඇතුළුවීම බොහෝ දුරට පහසු වේ

රෝගය වලක්වා ගැනීම

කලින් පැහැදිලිව පෙන්වාදී ඇති පරිදි මෙම රෝගයත් අධික තාපයත් අතර ඉතා සමීප සම්බන්ධතාවයක් දක්නට ලැබේ. කරුණු මෙසේ හෙයින් ඉඩෝර කාලයේදී තවාන් වලට ජලය යොදන්නේ නම් පැලවලට අවශ්‍ය පමණ ජලය යෙදිය යුතු අතර එම ජලය ඉර මුදුන් අවස්ථාවේදී නොයෙදීමටද අතිවාරයෙන් වග බලාගත යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ අලුතෙන් හඳුන්වා දුන් ලපට් බද්ධ පොලිතින් මලු පැල වල මෙම රෝගය ඉතා භයානක අන්දමින් පැතිරෙමින් ඒවා පසුබෑමකට ලක් කරන හෙයින් එම තවාන් සඳහා පස තෝරා ගැනීමත්, ජලය යෙදීමත්, ඉතාමත්ම වියලි කාලයකදී නම් දැඩි හිරු එළියෙන් ඒවා ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ආවරනයක් යෙදීමත් ඉතා කලපනාකාරීව සිදු කළ යුතුය

ස්තූතිය

මෙහි පළවන පාඨාංක ගැනීමේදී දුන් සහය පිළිබඳව විමල අමරතුංග මහතාට
කතෘන්ගේ ස්තූතිය පිරි නැමේ

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- Anonymouse (1988). Pathology of *Hevea brasiliensis*. International Rubber and Development Board Bibliography. Hertford. UK. Secretariat of International Rubber Research and Development Board.
- Jayasinghe. C.K. and Silva. W.P.K. (1994). Foot canker and sudden wilt of *Hevea brasiliensis* associated with *Natrassia mangiferae*. Plant Pathology 43,938-940.